

valószínű, hogy az említett, törmelékekkel részben betemetett ágyúbástya feltárása csak a konzerválási, helyreállítási munkák során végezhető el a terepviszonyokból adódó nehézségek miatt.

Az ásatás során főként 15–16. századi kerámia és jelentős fém leletanyag került elő. Ezek tisztítása és restaurálása megtörtént, teljes feldolgozásuk azonban csak az alsóvár feltárásának lezárulta után kezdődhet meg. A kutatás és a helyreállítás folytatásával lehetőségünk nyílt arra, hogy egy 13. századi eredetű és a 16. század végén elpusztult hegyi vár teljes alaprajzát és építészeti szerkezetét megismerhessük.

FELD ISTVÁN

298. Sarkad, 71. számú lelőhely (Békés megye) Á, Kk

Lakossági bejelentés nyomán augusztus 8-án Gábor Gabriella kíséretében felkerestem Bessenyei István helyi lakost, aki szántóföldjén korpuszt talált. Az említett tárgyat – több más edény- és fémtöredékekkel együtt – átadta a múzeum topográfiai gyűjteménye számára. Kiderült, hogy az nem körmeneti keresztől származó korpusz, hanem más funkciója lehetett. Bronzból készült, öntött emberalak feje, két oldalt kinyújtott karokkal, derékban eredetileg is elvágott. Kezein vízszintes függesztőfülek nyomai látszanak. Szakállas fejébe utólag függőleges mélyedést alakítottak ki. Leginkább fölfüggesztett gyertyatartóra (?) emlékeztet. Nemes patina borítja mindenütt. Magassága: 4,2 cm, szélessége: 8,6 cm.

A lelőhely a Sarkad 71. sz. lelőhely DK-i szélén emelkedő kisebb kerek kiemelkedés teteje, ahol jelenleg lábon álló kukorica található. Bessenyei István elmondta, hogy a tárgyat 2000. augusztus 4-én találta fémkereső segítségével, a felszín alatt két centiméteres mélységben.

A kiemelkedés területét bejártuk, kevés Árpád-kori s több késő középkori edénytöredéket, kevés tégladarabkát gyűjtöttünk.

SZATMÁRI IMRE

299. Sárbogárd határa (Fejér megye) Kö

A tervezett M8-as autópálya nyomvonalán terepbejárást végeztünk 2000. október 1. és december 31. között. Az M8-8 jellel regisztrált lelőhelyről középkori kerámiát gyűjtöttünk, ami az István Király Múzeumba került.

SZALAI TAMÁS

300. Sárkeszi, Zsengevölgyi-dűlő (Fejér megye) U, Kk

Sárkeszi belterülete két nagyobb egységre osztható. A település K-i felét „Nagykeszinek”, míg a nyugatit „Kiszeszinek” nevezik. A két terület egy-egy dombon fekszik. A két domb között valamikor patak folyt. A Kiszeszihez

közelebb eső dombvonulatot ma Zsengevölgyi-dűlőnek nevezik. Ez a terület a hajdani vízjárta völgy Ny-i oldalán, és a középkorban még létező Sós-tó D-i partján helyezkedett el. A dombot K-Ny-i irányban metszi a műút. Az út É-i oldalán, attól mintegy 25 m-re északabbra lett kijelölve az ásatási szelvény, a művelés alól kivont szántóföldön.

A 35×180 m-es szelvényben három darab neolitikus, dunántúli vonaldíszes kerámia kultúrájához tartozó cölöpszerkezetes ház került elő, melyeket a löszös altalaj szintjén sikerült megfogni. A házak 8×12 m-es alapterületét a piskóta alakú cölöplyuk beásások határozzák meg.

A feltárt terület hosszanti irányban, egymással párhuzamos két árok osztja meg, melyeket ívelt vonaluk alapján körárokknak tarthatunk. A 4. sz. objektum néven regisztrált árkot a neolitikum időszakában ásták, majd a középkor folyamán megújították. Az 5. objektum és a 6. számú ház a 12–14. objektumokként jelzett gödrök, a 10. és 11. objektum és a 9. objektumként jelzett árok és a 7. objektum/házon belül feltárt 8., 33–35. objektumok egy korúak, tehát neolitikusnak tekinthetők (DVK).

A 7. objektum K-i végének cölöplyukai formájuk és betöltésük alapján eltérnek az előzőekben tárgyalt házakétól, tehát inkább sorolhatók a középkor időszakába, melyet megerősít, hogy a cölöplyukak a neolitikus árok szélére is ráhúzódnak.

Az 5. objektum mellett párhuzamosan, két sorban húzódó gödrök recens jelenségekként értelmezhetők.

A telep tehát neolitikus, a dunántúli vonaldíszes kerámia kultúrájához kapcsolható, de a sztratigráfiai megfigyelések és a kerámia alapján a telepen kis számban, de szerepel késő középkori anyag is. A korábbi terepbejárások figyelembevételével a telep a korábbi patak völgy bal partján húzódik 400×50 m-es sávban, É-i részén főként középkori kerámia került elő, D-i részén, a domb központi részén pedig a neolitikus anyag sűrűsödése figyelhető meg.

Munkatárs: Szalai Tamás.

PRANDER PÉTER

301. Sárosd, Nokia-torony

(Fejér megye) Ø

Sárosd határában, a 034 hrsz. ingatlanon a Pannon GSM Rt. Nokia típusú távközlési adótoronyt szándékozott építeni. Mivel a közelben 1959-ben avar sírokra bukkantak (Fitz Jenő leletmentése), ezért megelőző régészeti feltárást végeztünk 2000. szeptember 5–11. között. Régészeti objektumra nem bukkantunk. Az ásatás költségeit a Pannon GSM Rt. viselte.

FÜLÖP GYULA

302. Sárosd határa

(Fejér megye) Kö

A tervezett M8-as autópálya nyomvonalán terepbejárást végeztünk 2000. október 1. és december 31. között. Az M8-4 jellel regisztrált, 100×100 m kiterjedésű lelő-